

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/185

KARAR NO : 1985/45

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Can Aslansoğulu ve Arkadaşları

O L A Y : 9.5.1978 günü Kadirli Merkez Ortaokulu öğrencilerinin dersa-

nelerine girmek üzere okul önünde buldukları sırada bir süre evvel siyasal bir nedenle öldürülen bir arkadaşlarının anısına yas tutmak gerekçesiyle aynı okulda öğrenci olan sanıkların bütün öğrencileri saygı duruşunda bulunup istiklal marşı söylemek istedikleri ve bazı öğrencilerin buna karşı çıkmaları üzerine onların sınıflarına gitmelerine engel oldukları ve böylece cebir şiddet ve tehditle öğrenim özgürlüğünü kısıtladıkları ileri sürülerek TCK'nun 188/6-7., ve 55/3.maddelerle teczileri istemiyle Kadirli C. Savcılığı'nın 27.9.1978 gün, 234 sayılı iddianamesi ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Kadirli Asliye Ceza Mahkemesi, 9.3.1979 günlü, esas 1978/280, karar 1979/67 sayı ile; sanıklara atılı suçun 1402 sayılı Yasa kapsamına girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Adana-K.Maraş-G.Antep-Adıyaman-Hatay İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 30.4.1980 gününde, 1980/90-196 sayı ile; sanıklardan kimisinin atılı suçtan mahkumiyetine ve kimisinin beraatine karar verilmiş ve bu karar gerek mahkum olan sanıklar, tarafından gerekse beraat eden sanıkların aleyhine olarak askeri savcı tarafından temyiz edilmiş ve Askeri Yargıtay 3.Dairesi 2.12.1980 gününde, 1980/393-380 sayı ile; sanıklara atılı suçun sıkıyönetim ilanından üç aydan daha önce işlenmesi ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir dava ile organik bir bağlılık içinde olduğu hakkında dosyada bir bilgi veya belge bulunmadığı gerekçesiyle hükmün görev yönünden bozulmasına karar vermiştir.

Adana-K.Maraş-G.Antep-Adıyaman-Hatay-İçel İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No.lu Askeri Mahkemesi, 10.4.1981 gününde, 1981/457-394 sayı ile; Askeri Yargıtayın bozma ilamına uyarak ve adı geçen ilamda belirtilen gerekçe ile görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin verdiği ve kesinleşmiş olan görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş

ve bu uyuşmazlık çözülmeyen, dosya kendisine gelen Kadirli Asliye Ceza Mahkemesi davayı yeniden esasa kaydederek duruşmaya devam etmiş ve 26.9.1984 gününde, esas 1981/145, karar 1984/191 sayı ile görev uyuşmazlığının çözülmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiş ve dosya Kadirli C.Savcılığı'nın 7.12.1984 günlü, 1978/659 sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Mevrure Gözdemir, A. Mazhar Akman, Ergun Argon, Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 11.2.1985 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yarıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Sezai Aydınalp'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suç Kadirli İlçesini de kapsamına alarak Adana ilinde 26.12.1978 günü ilan olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 9.5.1978 günü işlenmiştir.

Bu suç siyasal-ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığından, sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Ancak suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a., maddesindeki üç aylık süre dışında işlenmesine ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre, anılan maddenin (b) bendindeki bağlantı koşulu da gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Kadirli Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

.../...

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Kadirli Asliye Ceza Mahkemesi'nin 9.3.1979 günlü, esas 1978/280, karar 1979/67 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 11.2.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Nebrure Özdemir

Üye

A. Mazhar Akman

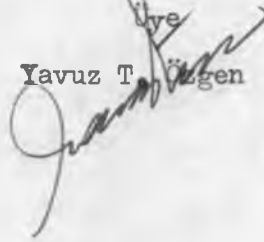
Üye

Ergun Arslan

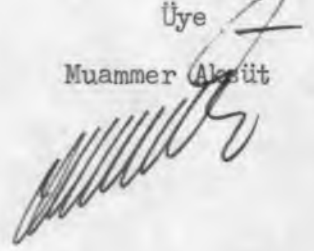
Üye

Yavuz T. Özen

Üye

Muammer Alsüt

G/T.